

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลตลาดพื้นบ้านจากการสำรวจในเขตป่าชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ จังหวัดมหาสารคาม ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และสัมภาษณ์ประชาชนในร้านค้าขายในตลาดพื้นบ้าน เพื่อการสำรวจความหลากหลายของพืชและสัตว์

การเก็บตัวอย่าง

1. ทำการสำรวจตลาดพื้นบ้านในที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าชุมชน ในเขตจังหวัดมหาสารคาม ขอนแก่น ร้อยเอ็ด และกาฬสินธุ์ เดือนละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 12 เดือน โดยเก็บรวบรวมชนิด และที่มาของสิ่งมีชีวิตทั้งหมดที่มีการนำมาขายในตลาดพื้นบ้าน และนำมาระบุชนิดที่ห้องปฏิบัติการ

2. ทำการเก็บรวบรวมตัวอย่างสิ่งมีชีวิตดังต่อไปนี้

2.1 การสำรวจและเก็บตัวอย่างพืช

- สำรวจพืชที่วางขายในตลาดพื้นเมือง สัมภาษณ์แหล่งที่มาพร้อมทั้งทำการบันทึกลักษณะของพืช พร้อมถ่ายภาพและเก็บตัวอย่างเพื่อใช้ในการระบุชื่อวิทยาศาสตร์

- ระบุชื่อวิทยาศาสตร์โดยใช้เอกสารอนุกรมวิธานและบรรยายลักษณะพืชในห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.2. การสำรวจและเก็บตัวอย่างสัตว์

- สำรวจสัตว์ที่วางขายในตลาดพื้นเมือง สัมภาษณ์แหล่งที่มาพร้อมทั้งทำการบันทึกลักษณะของพืช พร้อมถ่ายภาพและเก็บตัวอย่างเพื่อใช้ในการระบุชื่อวิทยาศาสตร์

- ระบุชื่อวิทยาศาสตร์โดยใช้เอกสารอนุกรมวิธานและบรรยายลักษณะในห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.3 การสำรวจและเก็บตัวอย่างเห็ด

- ทำการสำรวจและเก็บตัวอย่างเห็ดและนำมาศึกษาโครงสร้างภายนอกของเห็ด ได้แก่ สี กลิ่น ขนาด ลักษณะต่าง ๆ ของเห็ดที่ไม่คงทน ของเหลวที่ปรากฏออกมาเมื่อเกิดการฉีกขาด การเปลี่ยนสีของส่วนต่าง ๆ และทำการเก็บตัวอย่างเพื่อนำไปจำแนกลักษณะทางสัณฐานวิทยาในห้องปฏิบัติการ

- นำตัวอย่างเห็ดที่เก็บได้มาศึกษาลักษณะสัณฐานภายนอกของเห็ด เช่น

ลักษณะหมวก ครีบก้น ก้านดอก วงแหวน และเยื่อหุ้ม และกลุ่มเส้นใยโดยใช้คู่มือการจำแนกชนิด และสปีชีส์ เทียบกับเอกสารอ้างอิง (พวงผกา แก้วกรม และคณะ, 2556)

การจัดทำข้อมูลด้านสารสนเทศ

จัดทำข้อมูลด้านสารสนเทศของตลาดพื้นเมืองในพื้นที่ป่าชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง โดยระบุในแผนที่ และช่วงตามปฏิทินความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่ได้จากการสำรวจตลาดพื้นบ้าน ในจังหวัดมหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด